

23_03_019

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING

NR. 9 1969

Bildet på forsiden:

Det er ikke ofte en møter et tversnitt av hele menneskeheten på ett brett. Dette er det eneste ved Caux, MRA's konferansesenter i Sveits. Mennesker fra alle verdenshjørner har søkt dit i sommer. Disse tre kvinnene fra Nigeria deltok i pedagogkonferansen i august. Fra venstre: fru Fashina, tidligere medlem av bystyret i Lagos, fru Banigo og fru Jibunoh, begge lærerinner.

Et menneske - to stemme

Det er en stor ting at vi kan stikke en stemmeseddel i urnen og være med på å bestemme hvem som skal styre landet. I forgangne tider har millioner kjempet og blødd for denne menneskeretten. I 1969 tar millioner denne retten som en selvfølge mens andre millioner fremdeles spiller blod for å oppnå den.

Men stemmerett alene kan ikke gi demokratiet innhold og framdrift. En av dagens kampparoler er «participation» — medbestemmelse, medansvar. Det hevdes at demokratiet er blitt en formalitet. Vi tror vi er med på å bestemme, men i virkeligheten blir vi manipulert og brukt av økonomiske og politiske krefter som vi ikke er herre over.

Dette er en påstand som kan diskuteres. Men den retter oppmerksomheten mot noe avgjørende: Vi har alle to stemmer — den vi kaster i urnen og den vi bruker til daglig. Om et demokrati er et ekte folkestyre eller ei, avhenger av hvordan vi bruker daglig-stemmen.

Det er lett å fordømme korrupsjonen i u-landene og sole i vår egen relative ubestikkelighet. Men korrupsjonen her i landet består kanskje i at vi tier. Hvis det koster oss for meget å si hva vi virkelig tenker, holder vi kjeft — for husfredens skyld, for å bli godtatt, for ikke å komme i konflikt med folk som kan skade oss, eller hjelpe oss til å klatre høyere.

I valgkampen var en av parolene «Trygghet i fellesskapet». Det kan være et bra motto å vinne stemmer med, og sosial trygghet har alle krav på. Men har vi også mot til å være utrygge? Til å gå nye og ukjente veier, til å stå alene, til å synge ut om rett og urett når det koster noe?

Om vi skal leve under tyranni eller i frihet kan avhenge av om vi bruker denne stemmeretten — til daglig.

KAN KRISTENDOMMEN SEIRE OVER TEKNOLOGIEN?

Den engelske historiker Arnold Toynbee ga i år ut en ny bok, «Experiences», på Oxford University Press. I boken erklærer Toynbee som nå er 80 år, at han fremdeles er agnostiker, men mer og mer er kommet til at religionen har en avgjørende rolle å spille i det moderne samfunn.

Toynbee skildrer hvorledes han i ungdom var vitne til de historiske religioners forfall, hvilket han tok ytterst rolig. Men så skjedde det noe som fikk ham til å stusse: Religionssurrogatene sprang opp som paddehatter, de viktigste av dem som politiske ideologier.

«Det er min oppfatning,» skriver Toynbee, «at alle mennesker har en personlig religion, og ethvert menneskelig samfunn en kollektiv religion, enten den enkelte eller samfunnet er oppmerksom på det eller ikke. Det åndelige kan like lite som det fysiske avfinne seg med et vakuum. Hvis det lykkes oss å forkaste den nedarvete religion, er det uunngåelig at vi skaffer oss et surrogat for den...»

I min generasjon kan jeg peke på tre, nemlig nasjonalismen, individualismen og kommunismen. De forbrytelser som er begått i disse tre etter-kristne ideologiers navn er, om mulig, enda verre enn de verste begått i kristendommens navn.

Jeg gir disse surrogat-religionene bare kort levetid, fordi de ikke er i stand til å hjelpe mennesker til å bevare sin personlighet. Dette er det mest elementære behov for alle mennesker i en tid da teknologiens triumf truer med å umenneskeliggjøre dem, med å degra-

dere dem til ting. De identifiseres ikke ved et ordentlig navn, men ved et tall trykket i et kort som skal sendes gjennom innvollene på en datamaskin.

Konkurransetonet individualisme, bie- eller maur-lignende kommunisme og stamme-preget nasjonalisme har til felles med hverandre og med teknologien at de er upersonlige. En upersonlig sosial ordning strider mot menneskets vesen. Det er derfor en ordning som mennesket kommer til å gjøre opprør mot... Dette tror jeg er den dypere årsak til demonstrasjonene og voldshandlingene som nå hever seg i bølger over det moderne menneskets flattrykte og avpersonaliserte verden.»

Det moderne menneskets skjebne er en ironi, sier Toynbee. Like siden mennesket ble til, har det drømt om å bli herre over naturkreftene. Nå har dette skjedd i en utstrekning som bare de færreste kunne forestille seg. Ikke bare det. Mennesket har tryllet fram kunstige omgivelser som til dels har utslettet naturen.

«Takket være teknologien har mennesket på en avgjørende måte overvunnet naturen,» skriver Toynbee. «Men seierherren har vært teknologien, ikke mennesket selv. Mennesket har bare byttet ut en herre med en annen, og den nye herren er mer tyrannisk enn den første. Mennesket er fremdeles sine omgivelers slave; men omgivelsen er nå noe det selv har skapt, og ikke den omgivelsen som naturen opprinnelig tildelte det. Naturen pleide å tukte mennesket med pisk. Menneskets egen teknologi

refser idag mennesket med skorpioner.»

Har mennesket tapt det avgjørende slag med teknologien? Eller fins det våpen som kan hjelpe det til seier? Det er betydningsfullt at agnostikeren Toynbee fremsetter religionen som menneskets viktigste forbundsfelle. Han skriver at de historiske religioner «alltid har vært sterke hvor ideologiene og teknologien har vært svake. De har tilbudt mennesket effektiv ledelse gjennom livet. (Veien er vanskelig fordi det å være menneske betyr å ha bevissthet og makt til å treffe valg. Besittelsen av denne Gud-like myndighet er en ildprøve for en dødelig og verdslig skapning som mennesket.)

De historiske religioner kan gi et menneske den hjelp det trenger for å komme i direkte kontakt med den endelige åndelige virkelighet bak og utover universets fenomener. Et menneske som har opptatt forbindelsen med denne virkelighet og har gjort det til sitt første hensyn å leve i harmoni med den, har funnet menneskets eksistensberettigelse. Hans personlighet vil da kunne stå imot angrepene fra de upersonlige krefter i en tidligere human verden, som teknologiens fremskritt har forandret til en termitt-tue.

Hjertets forvandling er sakens kjerne. Hvis denne forvandling virkelig har funnet sted, og kommer til å vedvare, vil det føre til en forandret og forbedret livsførsel, ikke bare i forholdet mellom mennesker som tilhengere av forskjellige religioner, men i alle menneskelige forhold og i menneskets virksomhet på alle plan.»

MØTE MED MENNESKEHETEN

Av Jens-J. Wilhelmsen

Ved F.N. i New York finnes nesten alle nasjoner, representert ved politikere, diplomater eller eksperter av forskjellige slag. Det vatikanske konsil eller verdenskirkekonferansen i Uppsala var kolossale mønstrenger av verdens kristne ledere. Ved International Labour Office (ILO)-konferansene i Genève møtes representantene for de forskjellige politiske systemer, men de kommer alle fra næringslivet eller politikken.

Det er ikke ofte en møter et tverrsnitt av hele menneskeheten på et brett. Det er det eneste ved opplevelsen i Caux. Her møtes husmoren fra Larvik med lederen for torgkvinnene i Lagos, gruvearbeideren fra Ruhr med prinsessen fra Romania, eksilpolitikeren fra Irak med borgerrettsforkjemperen fra Irland, pedagogen fra Prag med industrilederen fra Paris, den verdige oldemor fra Nederland med negerlederen fra New Orleans, muhammedaneren fra Tyrkia med presten fra Tyskland.

Gjennom menneskene møter en problemene og mulighetene i land etter land, og blir engasjert i dem på en ny og personlig måte. Menneskers beslutninger om å bli an-

nerledes, om å ta ansvar, om å gjøre rett hvor urett hersker, tenner håp. Hertet slår forttere ved tanken på hva menneskeheten er ment til å være. Bevisstheten om hva den er gjør en ydmyk, samtidig som troen på at noe kan gjøres, stimulerer til handling.

Blant menneskene en møtte i Caux står noen etset i hukommelsen:

En stor skikkelse i grå kappe går opp på plattformen. Et kraftig, gammeltestamentlig helskjegg understreker inntrykket av autoritet og verdighet. Det er den katolske erkebiskop Dominic Athaide fra Agra, India, som er kommet særlig til Europa for å delta i konferansen.

«I India har vi hundreder av skoler og tusener av elever av alle raser og religioner», sier han. «Vi kan gi dem en god utdanning og trening, men om vi ikke har gitt dem viljen til å forandre verden til det bedre, har vi ikke oppnådd stort. Derfor er jeg glad for å være i Caux, og for at en bevegelse som Moralsk Opprustning nå slår rot i India.»

Den unge advokaten fra Beirut, Libanon, synes ikke å ha noe overskudd av humor. Bak hornbrillene glimter alvorlige øyne. Mørk dress, mørk skjeggrot, mørkt hår. Men han utstråler noe av ro og beslutsomhet. Under stridighetene mellom muhammedanerne og de kristne i Libanon i fjor forfattet han og en gruppe studenter et opprop som ble et samlingspunkt for dem som ville bygge bro, særlig blant de unge. Nå har han bestemt seg for å ta et år fri fra sin praksis. Han vil arbeide med Moralsk Opprustning i Midt-Østen og i India.

Det står 7—8 unge oppe på plattformen. En ung pike som kjører på barrikadene i Paris i fjor sommer. En engelsk bonde. Så kommer turen til en blond pike i 17-års alderen. Nakkene strekkes nede i salen da hun blir introdusert som en rumensk prinsesse. Hun ble født etter at faren abdiserte som Romanias konge, og har aldri sett sitt fedreland. «Jeg har hatet kommunistene», sier hun, «men på hat kan intet nytt bygges. Her har jeg forandret min innstilling. Jeg vil bruke mitt liv til å bygge en ny verden under Gud. Det er en beslutning jeg aldri kommer til å gå tilbake på.»

Vi satt ved aftenbordet, 3—4 nordmenn og en tsjekkisk pedagog. Vi kjenner ham fra møtene, hvor han flere ganger har beveget og gledet med sanger av Dvorcak, sanger om tsjekkernes smerte og lengsel.

Plutselig utbryter han: «Men hørte dere prinsessen fra Romania idag? Jeg kunne ikke tro mine egne ører. Her ligger et håp for fremtiden.»

En ung nonne kommer frem for å takke for oppholdet. Et vakkert, nesten barnslig ansikt rammes inn av nonne-hetten. Hennes drøm hadde alltid vært å arbeide i India.

Det var nå blitt umulig av forskjellige grunner. Hun overrekker en sum som nonnene ved hennes kloster har samlet inn for å støtte Rajmohan Gandhi, Mahatma's sønnesønn, i hans arbeid for Indias moralske opprustning.

Det er en amerikansk husmor som taler. Ikke av den elegante sorten, men tykk og rund og kjøken-preget. Men hun taler med autoritet, og med en innsikt som viser at hun har tenkt meget på Amerikas situasjon og ansvar. Memphis, Tennessee, byen hvor Martin Luther King ble myrdet, er hennes hjemsted. Hun forteller en brannaktuell historie om en avisredaktør i Memphis som fullstendig hadde forandret sin egen og avisens holdning til de fargete i byen etter å ha deltatt i en MRA-konferanse. Bedringen i forholdet mellom rasene hadde vært merkbar, og vist seg bl. a. i dagene etter dr. Kings død.

Det glimter intelligente, levende øyne bak brillerglassene. To ganger var Mohammed Fadhel Jamali statsminister i Irak, åtte ganger utenriksminister. Etter et av de mange statskup i landets blodige historie, satt han tre år i enecelle, to av dem under dødsdom. To ganger simulerte hans voktere at han skulle henges. Det var presset fra en rekke verdensopinion som gjorde at han kom fra det med livet. Nå er han professor i pedagogikk ved universitetet i Tunis.

Over middagen, sammen med fru Jamali og en sønn som er lærer i New York, snakker Jamali lidenskapelig om situasjonen i Midt-Østen. Hans standpunkt er araberens, men han ser videre: «Problemet kan bare løses på grunnlag av universelt anerkjente moralnormer, ikke ved maktpolitikk eller politiske manøvrer. Bare statsmenn som bygger sin politikk på slike normer kan bringe fred.»

En delegasjon fra Finnland deltok i konferansen for prester og lekfolk i andre halvdel av august. Her er de fotografert fremfor en freske av den finske kunstneren Lennart Segerstråle (t. v.). Videre havnearbeideren Helga Lilja og frue, foreleser Hjalmar Krofors og frue, og Marketta Varoma.

«Et praktisk uttrykk for en indre revolusjon»

En ny delegasjon fra Sør-Tirol, urosentret på grensen mellom Italia og Østerrike, deltok i Caux-konferansene i sommer.

Formannen for det kristelig-demokratiske parti (Democratia Christiane) i Sør-Tirols regjering, dr. Guido Lorenzi, uttalte: «Min oppgave er klar... jeg vil kjempe for enighet mellom den tysktalende og italiensktalende befolkning, så vi sammen kan bli et eksempel for andre nasjoner. Mens jeg har vært her har jeg forandret meg. Rent intellektuelt har jeg ikke funnet noen ny ideologi. Men jeg har funnet noe mer grunnleggende — mennesker som virkelig gjør en idé i sine liv. Jeg har ikke funnet noen ytre formell dialektikk, men

et praktisk uttrykk for en indre revolusjon.

Jeg reiser tilbake med et nytt syn på de politiske verdier. Jeg har fått igjen viljen til å tjene, som må ligge til grunn for enhver politisk idé. Dørene til mitt kontor må stå åpne for alle, og deres problemer må bli mine.»

Til stede i Caux var også hans kollega, dr. Karl Mitterdorfer, som representerer den tysktalende del av Sør-Tirols befolkning i parlamentet i Rom. «Her kan man sortere ut prioritene blant de mange problemer som må løses i et land som mitt», sa han. «Den første forutsetning er en forandring i meg selv. Gjennom den har jeg erfart at jeg ser klarere hva som må gjøres.»

Fagforeningslederes appell

En delegasjon fra den indonesiske fagbevegelsen var i juli på et privat besøk i Europa for å oppmuntre europeisk industri til å investere i landet. De håper dette kan motvirke den stigende arbeidsløsheten, som nå er på over 4 millioner. Delegasjonen har 5 medlemmer som representerer de sosialistiske, muhammedanske og kristne landsorganisasjonene, med tilsammen 9 millioner medlemmer.

Delegasjonens formann, Darius Marpaung, talte ved en filmforestilling i MRA's hollandske sen-

trum. «Vi trenger Moralsk Opprustning i Indonesia», sa han. «For kort tid siden lanserte vi en 5 års utviklingsplan, for første gang siden frigjøringen. Den kommer bare til å være effektiv dersom de ansvarlige anvender Moralsk Opprustnings prinsipper.

I navnet priser vi Pantjasila, vår stats fem grunnpillarer: Tro på Gud, patriotisme, menneskelighet, demokrati og sosial rettferdighet. MRA kan hjelpe til å virkeliggjøre dem i dagliglivet på en måte som betyr noe for hver enkelt indoneser personlig.»

Fra venstre: pater Theoderich Zimmermann, Østerrike, fru Fashina, Nigeria, lærer Geoffrey Warrington, England, Pankaj Shah, India og en lærer fra Tsjekkoslovakia.

Kunst- og kulturkonferanse

I CAUX JULI 1970

Det er blitt hevdet at Stortingsvalget i høst var et kulturvalg. Men hva er kultur, og hvilken verdi har den idag?

I dette intervjuet redegjør filharmonikeren **Rolf Ulfrstad** for sitt syn og for planer han har om en kulturkonferanse i Caux til neste år.

Hvordan oppstod tanken om en slik konferanse?

Caux's atmosfære av ærlighet og vilje til å ta ansvar er nettopp hva kunstnere og kulturarbeidere trenger, etter min mening. Det er behov for å klargjøre hva som foregår på kulturfronten og hvilket ansvar den enkelte kan ta for fremtiden.

Er ikke kunsten i dag ofte en flukt fra virkeligheten, eller en flukt inn i en liten utplukket del av virkeligheten?

Kunst benyttes bevisst og programmessig idag for å bryte med tidligere tiders verdimønster. Det finnes også kretser som anvender den for å kunne bevare status quo i en verden under aksellererende utvikling. Disse retninger plukker ut det som passer i mønsteret, skaper nye tabuforestillinger og gir en ensidighet som er langt fra virkeligheten.

Kunsten må uttrykke troen så vel som tvilen, lyset så vel som mørket, det åndelige så vel som det synlige.

Hva betyr det å være ærlig som kunstner?

Kunstneren er først menneske og dernest kunstner. Er han ikke ærlig som menneske, er han det heller ikke som kunstner. Men er han drastisk ærlig, så åpenbarer han også en del av sannheten og den er alltid av positiv verdi.

Der behøves drastisk ærlighet om motiver, mål og midler. Aggressiviteten i kulturlivet kan ved forvandling bli til konstruktiv fornyelse.

Det snakkes mye om sosialistisk realisme innen kunsten. Finnes det noen realisme innen kunsten, sosialistisk eller ikke?

Merkelapper som sosialistisk realisme forteller om en politise-

rende kunst. Den finnes og er uttrykk for en holdning som må aksepteres når den er fullt ut ærlig og ikke destruktiv. Men det er avgjørende for kunstens verdi at kunstneren ikke nekter å erkjenne visse deler av sannheten, for da blir det ikke kunst, men program han gir uttrykk for. Hans kunst blir propaganda for et levesett, for et livssyn, for en politisk oppfatning. Den blir endimensjonal og uinteressant.

Er kulturen et speilbilde av det alminnelige menneskes dagligliv, eller en uttrykksform for eliten?

Kulturen er jo summen av skapende, byggende virksomhet overalt mennesker kjemper for å forbedle tilværelsen. Den virkelige kultur-elite er der hvor sannheten går dypest og karakteren er edleste. Der kulturen er tjeneste for menneskeheten.

Mange mener at kunst- og kulturlivet idag er å sammenligne med en pudderkvast på en kreftbyll. Hva mener du om det?

En kunst som har fjernet seg fra mennesket og det naturlige kan ikke lege noe som helst. Vår tids «diagnosekunst» med sin pornografi, sitt hat og sine delssannheter må få en etisk kjerne av renhet, kjærlighet og sannhet. Psykologene sier at følelsen går forut for tanken. Dette gir kunsten mulighet til å påvirke de dypere lag av personligheten. Sann kunstner er den som står midt i sin tid, med alt den innebærer, og satser alt for å vise en vei inn i fremtiden med sin kunst.

Kan kunst og kultur vurderes av legmenn, eller bør det overlates til eksperter?

Adgang til åpen kritikk er veien til balanse i alle menneskelige forhold. En levende debatt er derfor

forutsetningen for en kultur i vekst. Kunsten som så ofte taler til lidenskapene må nettopp ikke prisgis ekspertene. Sann kunst vil alltid være kongenial med et sant menneske. Og et sant menneske vil nyttiggjøre seg kritikken.

Har man tid til kunst i den verden vi lever i idag?

Å ikke gi seg tid til kunst ville være å neglisjere noe fundamentalt menneskelig. Kunsten må som teknikken integreres i samfunnet og gjøres tilgjengelig for alle. Den er en positiv kraft som kan høyne og berike all menneskelig aktivitet. Det må ikke glemmes at kunst har en egen kraft til å forene mennesker i krisetider, og at vi derfor nå mer enn noengang har bruk for denne kraften.

Hva er det i Europas kunst og kultur som kan bety noe for Asia, Afrika og Sør-Amerika?

Gir kunstneren en original, sann og menneskelig erkjennelse, så har han et universelt budskap. Mer enn noensinne er det viktig at den europeiske kultur fremhever elementer som har vært drivkraften i Vestens utvikling. Demokratiet i noen av våre land sees jo som mønster for mindre industrialiserte land i andre verdensdeler. Det er tragisk at land som ønsker å bygge demokrati, finner at kulturlivet i demokratier som allerede eksisterer er dekadent og forkastelig. Ved å gå til kildene for kulturens skapende kraft, finner vi verdier som kan forme en ny fremtid både for fattige og rike land.

Hva kan en konferanse i Caux bety for mennesker som er engasjert i kunst og kultur til daglig?

Fordi jeg selv i Caux har funnet en fornyelse som har forandret mitt liv og mine motiver, er jeg overbevist om at også andre vil finne det. Ved å se sammenhengen mellom min egoisme og den egoisme som skiller menneskeheten og sammenhengen mellom mitt lukkede hjerte og jernteppet, vet

Forts. side 11

Svensk samekunstner med trerelieff av biskop Jonzon

Den kjente same-kunstneren Lars Pirak har nylig lagt siste hånd på et kunstverk som skal henge i Samenes Folkehøyskole, Jokkmokk. Det er et polykrom trerelieff som fremstiller Bengt Jonzon, Norrlands biskop fra 1938 til 1958, og hva han betød for de svenske samene.

«Bengt Jonzon gjorde meget for samene,» sier Pirak, som selv er fra Jokkmokk. «Jonzon var en av initiativtakerne til samenes folkehøyskole, og den har betydd meget. Man kan til og med spørre seg hvordan det hadde stått til med samene i dag, om denne skolen ikke hadde vært der. Og jeg ser lyst på vår fremtid.»

Pirak kjente biskopen godt: «Han var en mann som gjerne lyttet. Han hadde alltid tid for mennesker, stanset og pratet. En ble glad når en snakket med ham, for en merket at han ville det beste for menneskene og særlig for samefolket. Kraften i hans personlighet viste seg ofte klartest når han forsvarte samenes interesser overfor myndighetene.»

Biskop Jonzon sees til venstre i relieffet. «Jeg skulle gjerne ha gjort noe som fikk med mere av hans virkefelt, som f. eks. hans verdensomspennende innsats for Moralsk Opprustning,» slutter Pirak, «men jeg fant at jeg måtte begrense meg. Jeg håper at relieffet skal inspirere nye mennesker til å fortsette det arbeidet Bengt Jonzon gjorde.»

BRITISK TENNISPILLER UTGIR BOK

Samtidig med at tennismesterskapet i Wimbledon gikk av stabelen i sommer, utga forlaget Chatto og Winders i London biografien «En mixed double».

Boken er skrevet av H. W. «Bunny» Austin, en kjent britisk tennisspiller, og hans kone, skuespillerinnen Phyllis Konstam. Austin spilte på det britiske laget som vant Davis Cup-pokalen fire ganger på rad i 30-årene, og ble i BBC beskrevet som «kanskje den beste tennisspiller som ikke har vunnet Wimbledon», selv om han to ganger var i finalen.

Både Austin, som nå er 62, og hans kone har i mange år arbeidet med Moralsk Opprustning.

Første del av boken er full av fargerike hendelser på Wimbledon's grønne gressmatter eller i Londons teater- og filmverden. Både Austin og hans kone var på toppen av deres karriere da Austin møtte Moralsk Opprustning og begynte å forstå at hans liv manglet retning og mål. Han følte seg meget tiltrukket av MRA, mens hans kones reaksjon var den motsatte. I boken forteller hun med avvæpnende ærlighet om hvorledes hun strittet imot å bli involvert i noe utenfor det hun holdt på med, med det resultat at Austin vendte seg bort fra sine nye idealer, og deres ekteskap nesten falt fra hverandre. Da Austin endelig besluttet seg til å holde fast på sine idealer, hvordan hans kone enn reagerte, begynte hun å forstå dem. Siden den tid har de begge engasjert seg sterkt og gjort en innsats i mange land.

«Det er moro å lese første delen av denne boken,» skrev *Sunday Telegraphs* bokkritiker. «Austins opplevelser på tennisplassen er spennende lesning, og hans kones på scenen ikke mindre. Deres for-

vandling innleder et avsnitt som er mindre lettferdig, men en kan ikke annet enn å beundre deres mot, beslutsomhet og livslyst.»

Ved en mottakelse i anledning av utgivelsen, hvor også formannen i det engelske tennisforbundet var til stede, talte en ung indisk skuespiller som er sønnesønn av den tidligere indiske president, dr. Radakrishnan. Han sa: «Jeg leste denne boken igår. Sjelden er jeg blitt så beveget som av motet, gleden og rett og slett håpet i denne beretningen.»

LEGEMIDDEL

HURTIGVIRKENDE

Førstehjelp
ved smerter,
hodepine,
forkjølelse

Mot
smerter

PARALGIN

Voksne: 1-2 tabl. ad gangen
inntil 4 ganger daglig.
Barn: ½-1 tabl. ad gangen.

Weifa

- også for dem
som ikke tåler
acetylsalicylsyre!

På apotek - uten resept.
WEIDERS FARMASØYTISKE A/S-OSLO

PEDAGOGKONFERANSE

I CAUX

AV LÆRER OSS I GUBBERUD

Konferansen for lærere og oppdragere fra 1.—11. august hadde samlet 720 deltakere fra 41 nasjoner, både yrkespedagoger og foreldre, og andre som var interessert i oppdragelse av menneskeheten. Dr. Paul Campbell, Canada, var første taler, og emnet var: «Å utforske kunsten å bygge karakter». Han sa bl. a.: «Vår skole har oppmuntret og trent mennesker til å nå sine egne selvviske mål eller sin nasjons mål. Men kunne det ikke hende at menneskets fremtid ligger i å gjøre fremskritt i den stikk motsatte retning? Problemene på planeten Jorden vil bli løst — ikke av mennesker som er opptatt av hva de kan få, men hva de kan gi, ikke hvor raskt og effektivt vi kan bli rike, berømte og trygge, men hvor raskt og effektivt vi kan gi mat til den sultne, trygge freden og frigjøre mennesket fra kroppens lyst, sinnets stolthet og reaksjonenes tyranni».

Skolepsykolog Nils Grendstad fra Kristiansand talte om «Årsakerne til den tiltagende vold i verden i dag og svaret til den». Han mente at de utilfredsstilte grunnleggende

behov var hovedårsaken til den destruktive atferd hos mennesket. Han slo fast at disse behovene var kjærlighet, tro og faste normer, og at de var like nødvendige for vår mentale helse og livet som helhet som vitaminer er det for kroppen. Det var noe fundamentalt galt med oss oppdragere av dagens ungdom. Han sa at nyere psyko-

Fylkespsykolog Nils Grendstad.

logiske undersøkelser har vist oss at den eneste virkelige oppdragsfaktor er oppdragerens egen personlighet, som viser seg ved hele hans atferd. Det var hans overbevisning at den alvorlige situasjonen i verden idag, er den naturlige konsekvens av at vi ikke er fullt ut forpliktet på vår tro, og de verdier vi gjør oss til talsmenn for.

Forfatterinnen Anne Wolrige Gordon, datter til den britiske forfatter Peter Howard, fortalte om sin far. Det var ikke nødvendig for ham å nevne sine idéer for sine barn, for de lærte dem å kjenne gjennom den måten han levde. «Pedagogikken bør utstyre mennesket med viten om hvordan det skal kunne tenke selvstendig og stå alene, se klart og tale klart,» sa hun. «Vi trenger en revolusjon i den eldre generasjon, som vil gjøre slutt på det monopol hvor alt ansvar blir lagt på de unge alene. Det er likeså falskt som at en klasse overgir alt ansvar til en annen klasse. Verden trenger å høre stemmen til de middelaldrende og de eldre på lik linje og med samme forpliktelse som de unge.»

Dr. Fadhil Jamali, tidligere

Forts. side 14

Fru Henrine Ward Banks.

Negerpedagog om samfunnsforhold i USA

En av de amerikanske deltakerne i pedagogkonferansen i Caux var fru Henrine Ward Banks, dekanus for de kvinnelige studentene ved Bethune Cookman College i Florida. (Det eldste negercollege i USA.) Hun fremholdt at det fremfor alt er de amerikanske lærernes oppgave å arbeide for å løse krisen som det amerikanske samfunn står overfor på alle felt.

«Vi har mange kirker i Amerika og millioner holder Gudstjenester der, men har vi omsorg for mennesker?» spurte hun. «Vi har skoler, flere lærere, men lærer vi hvordan vi kan leve sammen? Vi har luksushus, men finnes det hjem innenfor dem? Vi har det travelt med å fortelle andre nasjoner hva de bør gjøre, men vi har glemt å se etter hva som må forandres innenfor vårt eget land.»

Fru Banks sa hun var takknemlig for at amerikanske lærere kunne være med på konferansen «fordi Amerika sårt trenger hjelp fra hele verden i denne tiden.»

Den amerikanske delegasjonen på 36 kom fra ni stater.

La verden skrive dagsordenen

FRA VÅR MEDARBEIDER

er urolige ved trusselen om et avkristnet Europa. Et gjenkristnet Europa ville kunne revolusjonere verden. Et avkristnet Europa ville derimot med sin tekniske styrke gi grunn til store bekymringer.»

Denne uttalelse av Rajmohan Gandhi i den franske katolske avis *La Croix* er gjengitt i innbydelsen til den konferanse som ble holdt i Caux, Sveits, i dagene 13.—20. august om temaet «De kristnes oppgave i den moderne verden».

En økumenisk konferanse er ikke lenger noen sensasjon. Det vil derfor ikke vekke oppsikt når Caux-konferansen kunne samle deltakere fra hele det økumeniske spektrum, fra den romersk-katolske erkebiskop fra Agra i India til den baptistiske studentprest i Sussex i England, for å nevne to ytterpunkter.

Bemerkelsesverdig var det derimot at innflytelse ved konferansen hele tiden var åpen for alle deltakere som hadde vesentlige ting på hjertet, og at dette ble praktisert uten konfesjonell tautrekning, men tvertimot med voksende følelse av felles kamp og felles oppdrag i en verden som roper på dristig innsats.

En iakttagere vil notere seg følgende karakteristiske trekk ved konferansen:

En gruppe prester samlet på plenen utenfor Mountain House. Til venstre den romersk-katolske erkebiskop fra Agra, India.

1. La verden skrive dagsordenen!

Denne spesialkonferanse var i likhet med lignende konferanser for pedagoger, leger etc. en del av sommerens generelle verdenskonferanse og foregikk tildels integrert i denne. Det kjente slagord fra de siste års teologiske tenkning «Let the world write the agenda» var virkelig gjort på en livsnær måte. Med representanter fra Nord-Irland, Nigeria, Sør-Tirol, Assam og Vietnam var konferansen tvunget til å ha sin oppmerksomhet rettet mot disse lands sosiale og politiske problemer.

2. Inspirasjon med virkelighetspreg.

Caux-konferansens problem-ekspertise var betydelig, bl. a. på grunn av den dominerende deltakelse av «lekfolk». Dens særpreg var imidlertid at den åpnet mulighet for den ekte inspirasjon å komme til orde, med søkelyset stadig rettet mot konkrete sosiale og politiske nybrudd, mot overvinnelse av bitterhet og hat som drivkrefter i hjem og i yrkesliv. Konferansen åpnet store perspektiver til diskusjonen om kirkene som politiske pressgrupper og/eller formidlere av livsforvandlerende inspirasjon.

3. Ny dynamikk ved fornyelse av mennesker.

Konferansen betraktet det som utilstrekkelig å bli stående ved problemanalyse og formidling av positiv informasjon. Tvertimot fikk den bevist at ny dynamikk i kristnes sosialetiske innsats står og faller med deres mulighet for personlig fornyelse.

En konferanse av kristne bør normalt resultere i frigjort energi, dristig tenkning og tro på at Guds plan er en åpen valgmulighet for leg og lærd.

Caux-konferansen ble på dette punkt karakterisert av den engelske prest Cornwall-Jones:

«Et av de viktigste resultater av denne uke er at det er skapt en beslutsom dynamikk for et felles mål, som har vist seg å forene mennesker fra høyst forskjellig bakgrunn og teologiske retninger, særlig fra den romersk-katolske og den evangeliske kirke.

I dette ser jeg en ny militant økumenisme, hvor hele menneskeheten kan finne sammen, for å bygge en ny verden.»

Det ble besluttet å møtes i London til videre planlegging i dagene 27.—31. oktober.

En ny konferanse for kirkelige arbeidere er satt opp i Caux 17.—24. juli 1970.

Professor Fadhil Jamali og lektor Jon Henden, Oslo. Henden la fram et utkast til en handbok i karakterfostring.

LETT OG ENKELT

AV GERD JONZON

«Det skal bli lettere og enklere å gifte seg og skilles.» Slik begynner en artikkel i dagspressen om den nye svenske utredningen om familieretten. Jeg tenkte litt på setningen og lurte på om den også i virkeligheten betyr: «Det skal bli vanskeligere og mere komplisert å være gift.»

I den nye utredningen behandles inn- og utkjørselsportene til ekteskapet. Gangjernene smøres. Men hvordan blir det med det som ligger midt i mellom? Jeg interesserer meg ikke bare for hvordan ekteskap inngås, men også for hva det inneholder.

Før jeg giftet meg sa en god venn til meg: «Tro ikke at alt i livet blir anderledes på de tyve minuttene dere står foran alteret. En kan være like egenrådige etterpå som før, om en ikke bestemmer seg for å bli anderledes.»

Jeg ønsker å oppfatte ordet ekteskap som noe som blir skapt for å være ekte. En sølvskje er like ekte etter 20 — 50 — 70 år som da den var ny. Det er virkelige ekteskap også.

Mange ting i livet kan en ikke selv bestemme over. En har ikke bestemt når en skal fødes, av hvilke foreldre, med hvilken hudfarge og med hvor mange søsken. En kan anstrenge seg for å forandre på sin lengde og vekt, øynenes eller hårets farge, nesen og ørenes form — men en kan gjøre svært lite til eller fra.

Når det gjelder ekteskapet derimot, har en den store fordelen at en kan bruke sin høyt vurderte, demokratisk skolerte frie vilje. En har fornuften å gripe til foruten de følelser og drifter som styrer ens valg av partner (som terminologien sier). Faktum er at en fritt kan bestemme hvem en skal fortsette livet med, fra hvilken dag og ved hvilket klokkeslett.

En går inn i ekteskapet med åpne øyne — en enestående utgangsposisjon. Med et annet menneske ved sin side befinner en seg i den frie viljens startgrop.

«Vart tar alla vackra flickor vägen...»

Hva hender så? «Vart tar alla vackra flickor vägen och var kommer alla fula gamla käringar ifrån?» stod det i slageren. Uten å overføre bildet direkte på hver eneste hustru, forundrer en seg på hvorfor det går så fort å slite ned og slå i stykker det som var friskt, attråverdig og morsomt. Hvor finnes det som bygger opp og fornyer? Selv har jeg ofte erfart at jo mere krav og kontroll kan forsvinne ut av bildet, jo mere rom blir det for kjærlighet og høyaktelse. Dette kan skje et ubegrenset antall ganger i livet — og det enkleste av alle nøkkelord er «unnskyld». Men også omtanken i det daglige, respekten og først og sist ærligheten er de virkelige bygningsstenene. I ethvert ekteskap må en støte på problemer en ikke forutså i starten. Men blir en hjulpet eller hindret av forsikringen: «Det skal bli lettere og enklere å gifte seg og å skilles?» Skinnløsningene kan være lette og enkle, men problemene i den menneskelige natur følger med trass i bytte av ringer, forandring av navn, adresse og status. Det kjedelige er at det som synes å være så lett og enkelt for et menneske, kan kjøre tvers over andres liv og virkelighet som den tyngste stridsvogn. Jeg behøver ikke gi eksempler — naturligvis tenker jeg på barna først og fremst. Vil vi ha det lettere og enklere på deres bekostning?

Jeg er slett ikke sikker på at vi i det hele tatt vil ha det «lettere

og enklere». Vender vi oss ikke vekk fra den som står der med skjeen klar: en ny lakserolje — nå skal det bli lettere og enklere.

Hva kommer til å hende i løpet av de tre år komitéen for utredning av familieretten arbeider? Noen flere lander på månen. Millionvis kommer til jorden med munner som skal mettes. Flere land trues av katastrofe. Flere områder må utvikles. Spørsmålene om krig og fred tilspisses. I dag skriver en asitaisk journalist: «Den farligste faktoren i verdenspolitiken for øyeblikket er forberedelsene til krig mellom Sovjet og Kina. Etter sigende står 1½ million mann stridsklare på begge sider av grensen.» Og hva kommer Tsjekkoslovakias folk til å få gjennomgå i løpet av disse tre år?

Reagerer mot umyndiggjørelse

Vil vi i mellomtiden få det lettere og enklere? Om vi virkelig vil bli behandlet som voksne, skal vi ikke da heller si: Vi reagerer mot umyndiggjørelse. Som voksne mennesker vil vi ta ansvar for å løse våre egne problemer, ikke fly fra dem. Når vi lykkes i våre egne hjem, kan vi la det gå videre til venner og bekjente i liknende situasjoner. Så kan vi sammen nytte det vi har lært f. eks. i land der underliggende rasehat, misunnelse, korrupsjon, klasse- og kastekamp hindrer den normale økonomiske utvikling.

Dette programmet er vanskeligere, det vet vi. Det koster kanskje en del offer når det gjelder vaner, bekvemmelighet og selvopptatthet. Men er det ikke for noe større enn det vi ønsker å leve i vår farlige og fascinerende verden? Vi vil at den skal gå i arv til våre barn, enda rikere og mer håpefull.

De fargede i Storbritannia søker til Westminster Theatre i London. Her er en gruppe vestindere som nettopp er ankommet med buss fra Wolverhampton for å overvære en forestilling av musikalen High Diplomacy. Sammen med dem er den kjente vestindiske cricketspilleren Conrad Hunte.

I en tale til dem sa Hunte: «Svaret til frykt er den håpets stemme dere har brakt hit. Ved at stadig flere kommer til Westminster Theatre, et teater som gir håp, kunne vi besvare situasjonen i Storbritannia og bringe nytt håp til Amerika og mange andre land.»

Pioneroppgave for industrien

Presidenten i Philips Elektriske Industrier, Fritz Philips, uttalte ved en industrikonferanse i Caux at hvis europeiske arbeidere og arbeidsgivere sammen brukte sin fantasi på å møte behovene i verden, ville de kaste bort mindre energi på å sloss med hverandre.

Philips-firmaet har 280 000 ansatte i 70 nasjoner. «Vi må gi av oss selv til utviklingslandene,» sa Philips, «og ikke bare penger eller know-how. Det er en pioneroppgave å skaffe disse landene en industri som vi ikke behøver å skamme oss over. Dette er noe arbeidsgivere og arbeidere kan satse på sammen.»

Den hollandske industrilederen fortalte at hans erfaringer i konsentrasjonsleir under krigen og senere i Caux hadde lært ham noe om ofrene, sulten og utbyttingen som har vært menneskenes lodd gjennom århundrene. «Det er ikke lett for oss arbeidsgivere å vinne menneskenes tillit,» sa han. «Vi kan bare gjøre det ved å kjempe for en verden hvor utnyttelse ikke lenger finner sted.»

Gjennom Moralsk Opprustning hadde han funnet en ny visjon for industrien: «Vår oppgave er meget mer enn bare å arbeide for en industri eller ett land. Industrien kan vise hvordan mennesker på grunnlag av gjensidig respekt kan arbeide sammen og utvikle hverandres muligheter og anlegg.»

KUNST- OG KULTURKONFERANSE

Forts. fra side 6

jeg at en hjertets forvandling i individer er begynnelsen til nye mennesker og en ny verden. Denne forvandling vil frigjøre skaperkraft og tanke slik at vi får en virkelig kulturell fornyelse.

Hva er målet for konferansen?

Ut fra den ærlige erkjennelse av menneskets og kulturlivets nåtidige situasjon, vil kunstnere og kulturarbeidere sammen kunne finne vei fremover til en renesansse.

Representanter for mange raser og flere kontinenter kan gjennom samtaler, arbeidsgrupper, foredrag og kunstneriske tilstelninger finne en strategi, et svar til tidens behov. Dette kan eventuelt samles i et skriv til videre spredning.

Gjennom nye mennesker kan det bygges en ny verden, og en mer utfordrende, realistisk og spennende kamp kan ingen innbys til.

LEGEMIDDEL

Forkjølelse, revmatisme, nervesmerter - forsøk...

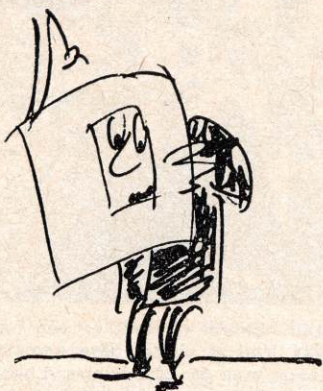
ALBYL- Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYLSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI

Uten
mave-
irritasjon

I SIN DYPE SKUFFELSE KON-
STATERER Djilas videre at kom-
munismen har slått feil på alle de
vesentlige punkter, hvor den på-
sto å ha funnet saliggjørende uni-
versalmidler. Friheten er en illu-
sjon, i ettparti-systemet visner den
bort. Staten, som både Lenin, Trot-
skij, Stalin og den store teoretikeren
som Stalin likviderte, Bukharin,
trodde skulle forsvinne er der, mer
allmektig enn noensinne. Levestan-
darden, som de trodde ville øke,
er gått tilbake, istedenfor å være
fremmet av industrialiseringen,
mens den er øket stort i de såkalte
kapitalistiske land. Det klasseløse
samfunn man drømte om har ennå
ikke sett dagens lys. Proletariatets
diktatur er blitt til diktaturet over
proletariatet. Og hva er det blitt
til med parolen om fred og frihet?
Freden trues ikke minst av striden
mellom de to kommunistgigantene,
og friheten praktiseres på en eien-
dommelig måte ikke bare overfor
de enkelte individer, men også
overfor de små og mindre mektige
kommunistland, med Tsjekkoslova-
kia som det ferskeste eksempel.
Man føler seg i denne forbindelse
fristet til å sitere en uttalelse til
Djilas av en sovjetisk armésjef
under et av hans Moskva-besøk
(siteret i «Samtaler med Stalin»):
Den røde general sa følgende:
«Når kommunismen har seiret i
hele verden, vil krigen nå sitt ende-
lige, bitre høydepunkt, fordi når alle

mennesker lever under det samme
sosiale system, vil dette i seg selv
være uholdbart og forskjellige sek-
ter vil sette i verk en hensynsløs
ødeleggelse av menneskeheten i
den hensikt å virkeliggjøre den
«største lykke».

Redaktør Niels J. Mürer, i
omtale av Milovan Djilas'
bok «Det ufullkomne sam-
funn».

EN TUR I VERDENSRUMMET GIR
et nytt perspektiv, en ny dimensjon
i oppfatningen av jorden og livet
her — og menneskets beskjedne
plass i det hele. Man tror å forstå
noe mer av den store sammenheng,
når kontinentenes flater sviner og
kloden krymper til den er som et
eple — et vidunderlig vakkert eple
— i himmelrommets sterile mono-
toni.

Astronaut William Anders,
Aftenposten 20. august
1969.

DEN SOM ER PARAT TIL Å GOD-
TA seksualitet utenfor et livsvarig
trosskapsforhold, har i prinsipp
godtatt seksualitetens rett til å ut-
folde seg på egne vilkår. Like godt
som å gå fra én til en annen, kan
man gå til dem begge samtidig.
Kan han det ikke, er det irrasjo-
nelle følelsesdemninger som hind-
rer ham, ikke klare premisser og
rasjonell tenkning. I en større sam-
funnsmessig sammenheng lar det
seg vanskelig bestreide at den som
vil relativere ekteskapets betyd-
ning for seksualutfoldelsen, åpner
dørene for den ukontrollerte og
uhemmede sex-dyrkelse. Hva en-
ten han er villig til å medgi det
eller ikke.

Biskop Per Lønning,
Aftenpostens kronikk
2. august 1969.

ET DEMOKRATI KAN IKKE FINNE
seg i at de unge skal holde de
gamle nede eller at de gamle skal
holde de unge nede. Det er unge
som tenker «gammelt» og gamle
som tenker «ungt». Det virkelige

problemet er derfor ikke mellom
generasjonene, men mellom idéene
og samfunnsmålene...

Vi eldre må reise opprørsfanen.
Nå er det vår tur til å oppfordre:
«Mennesker over 50 år, forener
eder!» Gjør opprør mot alle ten-
denser til umyndiggjørelse og fra-
takelse av menneske- og borger-
rettigheter! Vi må ikke sette oss
til resignert og stille i vår arbeids-
løse ensomhet, i trygdeboliger og
aldersheimene. Vi kan like lite som
det tidligere proletariat ventet at
andre skal gjøre noe. Vi må gjøre
det selv, og vi må organisere oss
og danne pressgruppe. Alene står
vi svakt, men sammen står vi sterkt.
Hvorfor ikke danne «opprørsseller»
i pensjonistforeningene og i alders-
heimene? La meg få sitere fra
«Bøkenes Bok», nærmere bestemt
Jobs Bok: «Er ikke menneskenes
liv på jorden en krigstjeneste...»
Hvem har sagt at den krigstjenesten
er slutt når du har fylt 50, 60, 70 år?
Ånei, vi må såvissst ikke legge våp-
nene ned fordi vi eldes. Vi må
kjempe videre så lenge det er en
livsgnist igjen i oss. Vi må ikke
tåle urett, verken den som rammer
oss selv eller den som rammer
andre.

Hanne-Marie Tjensvoll
i Sosialistisk Perspektiv
nr. 3 - 1969.

LIVET ER FLYKTIG OG KOST-
BART — og likevel glemmer vi å
leve. Likevel glemmer vi å ta vare
på oss selv og våre omgivelser i
vår tid.

Miljøet som omgir oss gir oss to-
nen i vår livsstreng og former oss
som mennesker. Som mennesker
bærer vi et ansvar for hvordan
skal forme et menneskelig miljø,
et miljø som bør være en kostelig
gave fra far til sønn og ikke en
«skyggetilværelse som lenkede
slaver» for generasjonene etter
oss.

Miljø, ressurser og natur er alle
deler av en helhet. En helhet for
sjel og natur, en helhet for menne-
sket i tilværelsen. Riktignok enn å
omtale miljøvern, er det å snakke
om dyrking, pleie og utvikling av
miljøet. Vi vil skape et menneske-
lig miljø...

O. E. i «Senit» nr. 2, 1969.

Kort nytt

Caux: En indianer fra Canada appellerte på et møte
ved MRA's verdenskonferanse om hjelp i kampen
mot den kanadiske regjeringens beslutning om å av-
vikle reservatene for indianere. Fru David Crow-
child fra Alberta, som tilhører Dakotastammen, ut-
talte: «Vi har en avtale som sier at så lenge solen
skinner, vannet i elven flyter og gresset gror, kan
vi bo i våre områder».

Hun fortalte at det ser ut som om regjeringen har
besluttet å gå tilbake på denne avtalen og la til:
«Vi trenger deres bønner om at beslutningen blir
omgjort». Fru Crowchild ble møtt med sterk app-
laus. Mer enn 20 kanadiere kom med korte innlegg
på møtet.

Caux: «Jeg takker Gud for at splittelsen innen
Kongresspartiet i India er blitt unngått», erklærte
Rajmohan Gandhi på verdenskonferansen i slutten
av august. «Det ville bare ha ledet til dypere bitter-
het og hat og gjort situasjonen i India verre», frem-
holdt han og understreket at denne utviklingen har
gitt landet «et pusterom slik at vi kan intensivere
vårt arbeid for forandring og enhet på et riktig
grunnlag».

Gandhi er sjefredaktør for nyhetsmagasinet *Him-
mat* som kommer ut i Bombay. Han er kommet til
Caux for å konferere med industrifolk og andre
ledere i Europa om hva som kan gjøres for å sikre
friheten i Asia.

Lausanne: Radio Lausanne sendte et fire minutters
program om industrikonferansen i Caux. Denne
konferansen tok til 22. august. Det er også gjort
opptak til et senere program om den internasjonale
messen i Caux som åpnet i slutten av august. Messen
er blitt arrangert for å samle inn penger til MRA's
arbeid i India og til driften av konferansesentret.

I løpet av august sendte det sveitsiske presse-
agenturet ut flere meldinger om de forskjellige
sesjonene i Caux. Meldingene ble gjengitt i flere av
de større avisene i Sveits.

London: BBC, program fire, har hatt et intervju
med Dame Flora MacLeod, den 91-årige høvdingen
for den skotske MacLeod-klanen. Dame Flora, som

besøkte Norge høsten 1967, ble spurt om sitt liv
og virke. Den mest bevegelsesrike delen av hennes
liv, fortalte hun, hadde vært de siste ti-årene. I denne
tiden hadde hun arbeidet for å bygge opp den gigan-
tiske familien som klanen representerer. Samtidig
var hun blitt en ivrig medarbeider i Moralsk Opp-
rustning.

Dame Flora sa at hennes sønnesønn som represen-
terer East Aberdeenshire i Parlamentet, også hadde
alliert seg med MRA. «Jeg har stor beundring for
det standpunkt han har tatt», uttalte hun. «Fordi
Moralsk Opprustning nesten er blitt et skjellsord
for mange mennesker.» Dame Flora la til at BBC
hadde mye av skylden for dette fordi institusjonen
hadde latt være å gi den støtte MRA hadde behov
for. «Peter Howard», fortsatte hun, «døde på en
turné i Sør-Amerika etter at han var blitt mottatt
av regjeringen i Peru. Han lå på paradeseng og
hundrevis av mennesker defilererte forbi. Kondolanse-
telegrammer ble sendt fra hele verden. Men alt
dette ble skjult for det britiske folk. Jeg tror det
er stor synd at vårt folk ikke vet mer enn de gjør
fordi de kunne gjøre så meget for å hjelpe».

Amsterdam: Den største avisen i Holland, *De Tele-
graaf*, brakte en anmeldelse av boken *Peter Howard
— Life and Letters* under overskriften «Historien
om en moderne korsfarer». Anmeldelsen beskriver
Howard som en mann med stille oppriktighet og
urokkelig overbevisning, kombinert på en måte som
er meget sjelden.

Caux: En av de kjente skikkelser innen verdens-
pressen ba pressens folk om å «oppdage Moralsk
Opprustning». Han var Ahmed Emin Yalman fra
Tyrkia, som mottok det engelske presse-instituttets
annen guldmedalje, og i 60 år har arbeidet innen
tyrkisk og internasjonal presse.

Journalister som overser denne idéen går glipp
av meget, mente han. Derved går også lederne i
samfunnet glipp av meget. «MRA gjør seg mer og
mer gjeldende som en kraft for den idealisme som
nå taper terreng til materialismen», sa han. «MRA
holder på å bli en av hovedbastionene for fred og
orden i en verden preget av splittelse og kaos,»
sluttet han.

NY og enda bedre: GROM BASEN

**gjør brattlendte bruk lette å drive -
både på jordet og i skogen.**

NYTT:
Større motor, 14 HK, differensialsperr foran og bak, motoravhengig kraftuttak (540 o/min. ved 2 500 omdr.), ny kardang, nytt lysutstyr.
GROM-BASEN leveres standard med:
Kort akselavstand for slått, pløying og skogskjøring m. v. og kan leveres med **lang akselavstand** for sikker svanskjøring og transport i bratt lende.
1 000 kg løfteevne i hydraulikken, standard 3-punkt og midjestyling for sikker kjøring.

Send meg nærmere opplysninger om GROM-BASEN:

Navn:

Adresse:

FR **REINHARDT & CO A.S.**
KRISTIANSAND S.

Tollef Bredal

Wesselsgt. 8, Oslo 1

ALT I KJEMIKALIER

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

**80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen**

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

PEDAGOGKONFERANSE...

Forts. fra side 8

statsminister i Irak, p. t. professor i pedagogikk ved universitetet i Tunis, talte om «Pedagogikken — fremskrittets avantgarde». Han sa bl. a.: «For å være ekte må fremskritt skape integrasjon og harmoni mellom de materielle, moralske og åndelige aspekter ved livet. Fremskritt i vitenskap må gå hånd i hånd med fremskritt i moral, åndelig vekst og mellommenneskelige forhold basert på ærlighet, kjærlighet, renhet og uselvskhet. Pedagoger må akseptere utfordringen og bære ansvaret for menneskehetens fremtid. De må ta ledelsen. Mange vil si til oss at menneskets skjebne styres av statsmannen, politikerne, økonomen, teknokraten eller hæren. Mitt svar er at det er pedagogen som former statsmannen, politikerne, økonomen, teknokraten og soldaten.»

EN SAK ÄR -SÄKER

MIBO - 24 VOLT - EL-TOALETT

UPPFYLLER SÄKERHETSKRAVEN

MIBO är marknadens första el-toalett som provats och S-märkts efter de nya normer som Semkos normutskott fastställde den 7 december 1967.

MIBO har transformator, vilket gör att alla elektriska komponenter drives med 24 volt.

MIBO har förbränningsugn i eldhärdig keramik och är försedd med efterbrännkammare. Denna ger en temperatur på över 1 000 grader, vilket gör att även gaserna antändes och förbrännes. (Ni slipper filter.) Övriga förbränningstekniska delar är i rostfritt.

MIBO uppfyller berörda myndigheters önskemål om separat sanitär- resp. förbränningsteknisk del.

MIBO har hölje av glasfiberarmerad plast och programverk som automatiskt styr förbränningsprocessen.

MIBO el-toalett är patentsökt.

E L E K T R O
MIBO
A K T I E B O L A G
Tel. 0501/136 20, 542 00 Mariestad

Sänd närmare information om MIBO el-toalett till

Namn

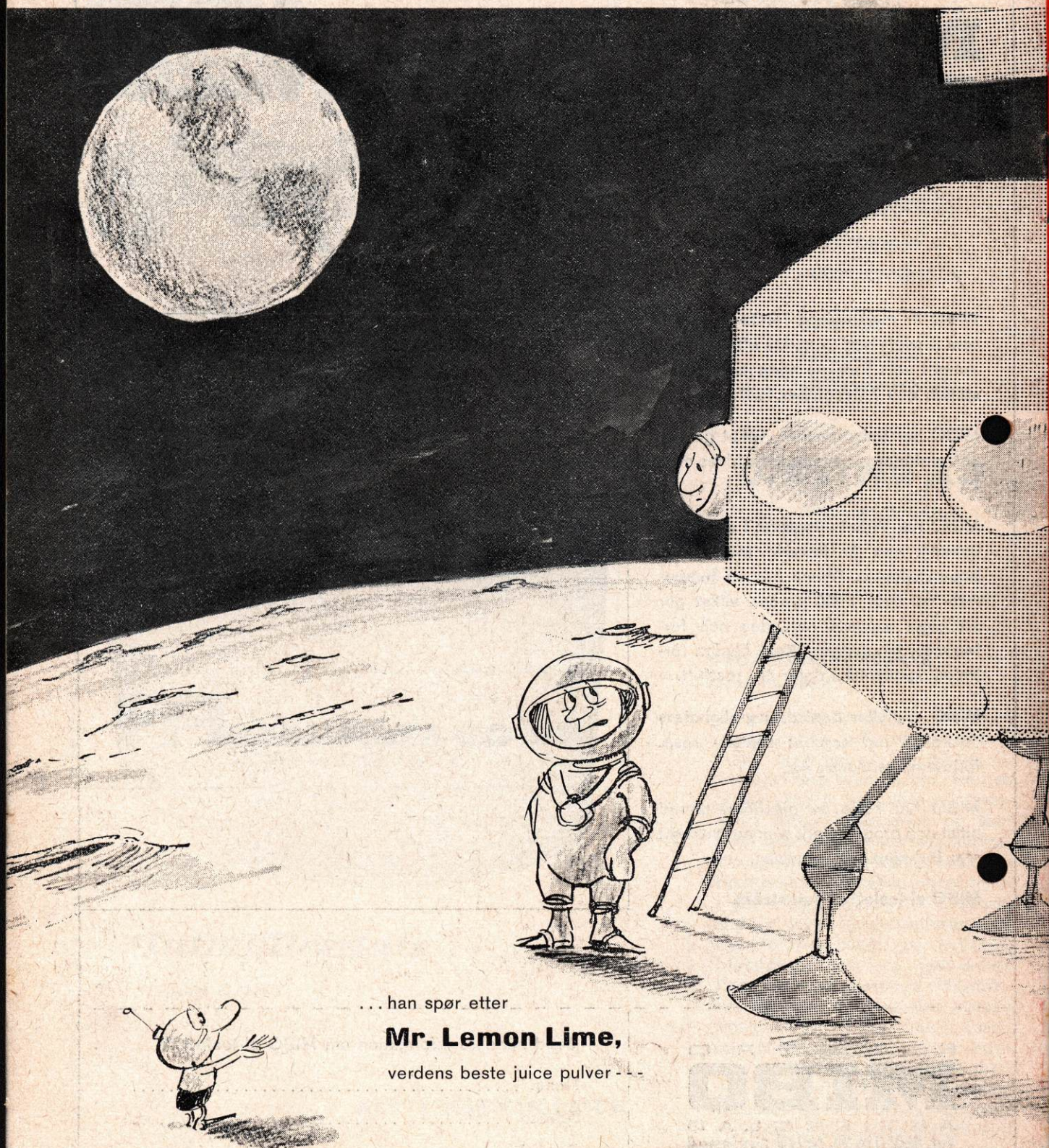
Adress

Postadress

NVIB 7-8/69

Moralsk Opprustning
Sophus Liesgt. 5
Oslo 2

Sophus Lies gate 5, Oslo 2

...han spør etter

Mr. Lemon Lime,

verdens beste juice pulver ---

Forfriskende naturlig citronpulver — lett å ha med på reisen

Dernings AB
Gøteborgs Frihavn